

A descoperi chipul și virtuțile omului nou

23 August a trecut, anul acesta, pentru a 32-a oară, sărbătorește și greu de ineputabile semnificații și chemări, prin zarea de amintiri, ca și prin orizontul de aspirații și convingeri, cite animă și definește viața și lumea țării noastre. Eliberarea de sub dominația fascistă, urmată, pe loc, de contribuția de înverșunare, de eroism, de sînge și de zestre economică a poporului, la răpunerea fiarei, așază o piatră de hotar pe drumul de două ori milenarei noastre istorii — istorie a persistenței naționale, peste și înfruntînd furtunile, istorie a unui nedomolit dor de existență și de afirmare în justiție și libertate națională și socială. Din această perspectivă, Insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă, inițiată, organizată și îndrumată de partidul comunistilor, acum 32 de ani, a fost nu doar un gest de înțeleaptă și cutezătoare pătrundere în și alăturare la împrejurările internaționale favorabile — succesele coaliției antihitleriste, îndeosebi, victoriile forțelor armate ale Uniunii Sovietice — destinat a pune capăt unei negre înrobiri; ci a fost gestul unei largi și adinc înnoitoare deschideri de drum. Din esența, de implicații și de sensuri, a acestui gest au crescut, treaptă cu treaptă, într-o mereu mai trainică și luminată zidire de viață nouă, socialistă, anii opțiunilor, elanurilor și împlinirilor revoluționare, pe care îi trăim. N-au fost ani de suîș domol, scutit de intemperii, de obstacole, de dibuiri — de dramatism. Istoria lor scrie o carte bărbătească, nu o pastorală. Și e frumoasă și revelatoare tocmai pentru ceea ce-i dur în ea, fiindcă ceea ce-i dur în ea e și durabil, tocmai pentru virtuțile ei de a fi trezit și dezvoltat prin încercări, conștiința demnității umane a omului, conștiința dreptului și datoriei — și a posibilității — lui de a se regăsi și construi pe sine, construind lumea nouă, și în continuă înnoire, pe care o dorește.

Poporul — creator conștient al propriului său destin: iată semnificația și chemarea supremă a înflăcăratului August pe care îl prăznuim azi pentru a 32-a oară. Și iată cucerirea fundamentală pe care partidul ne-a învățat, de-a lungul acestor ani, s-o afirmăm, s-o adîncim, s-o întărim. În temeiul ei, poporul se simte azi stăpîn pe sine și, liber, independent și suveran, se bucură în casa lui, în gospodăria lui, de prosperitate, în lume, de prețuire și prestigiu, în inima lui, de sentimentul înălțător al unei datorii — istorice — împlinite. Istoria, însă, și datoria față de istorie, sînt continue: orizonturile se lărgesc, drumurile duc mai departe. Spre făurirea socialismului multilateral dezvoltat, spre apropierea de comunism. Și, în această perspectivă, se desenează nașterea și formarea omului nou, vrednic de asemenea înalte țeluri, chemat și în măsură să atingă asemenea înalte țeluri. Pașii hotărîtori pe acest drum sînt

azi călăuziți și însuflețiți de hotărârile Congresului al XI-lea, de obiectivele Planului național unic de dezvoltare a țării, de cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostite la Congresul din iunie, al educației politice și al culturii socialiste, cuvinte adoptate, cu toate învățămintele și sarcinile pe care le cuprind, drept program al întregii activități închinată făuririi omului nou. Prin ele, energiile, hărnicia, inteligența omului muncii se văd valorificate, dinamizate, organizate și propulsate spre niveluri tot mai înalte de creștere a bunăstării materiale și spirituale, de satisfacere a trebuințelor și exigențelor, mereu sporite, ale vieții sociale și individuale. Ele pun, substanțial, în acest context, ca pe un scop și ca pe o premisă, problema calității superioare a vieții și, spre dezlegarea ei, a calității superioare a muncii și a produselor muncii — a creației, în genere. Aceasta, la rindu-i, presupune un climat etic și politic corespunzător, un climat în care, cu deosebire, sint de avut în seamă, de încurajat și de întărit, spiritul de răspundere cetățenească, spiritul de înțelegere a necesităților și de disciplină în împlinirea lor, spiritul revoluționar, de inițiativă, dornic de cunoaștere, de înnoire, înaintevăzător și înaintemergător.

Rolul conducător al partidului crește, evident, în acest tumultuos, vast și nespus de complex proces al construcției. Și, mai puternic decât în orice alt domeniu al muncii, partinitatea apare ca o trăsătură prioritară, de neînălțurat, în domeniul educației, în care, prin însăși funcția lor, sint incluse munca și creația artistică. Mai mult decât oricând, slujitorul artei se simte chemat să se pătrundă de realitățile și de eforturile edificării societății noastre, să discearnă în ele valorile autentice, ce se cer promovate, de aparențele înșelătoare și amăgitoare, ce se cer lichidate, să vadă aceste realități în lumina lor revelatoare de sensuri și semnificații, ca și în problematica lor, să opereze asupra lor cu o judecată critică creatoare. Să vadă în ele rezultatul gândirii și al conștiinței revoluționare, să dezvolte, prin ele, în om, virtuțile etice și civice, setea pentru dreptate și adevăr, abnegația și patosul dăruirii pentru cauza mare și nobilă a înălțării patriei pe culmile civilizației, pentru cauza umanizării existenței umane în lume.

Cu precădere, scrisul și arta teatrală se sint vizate de aceste linii directe, pe larg dezbătute în cadrul Congresului educației politice și al culturii socialiste, cu rigoare științifică și adine răscolitoare forță de convingere înfățișate și lămurite de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ele definesc, în zăcămintul lor de expresivitate, însăși vibrația militantă, patetică, a creației artistice, ce se vrea structurată și orientată pe coordonatele contemporane ale aspirației poporului nostru, deci, pe coordonatele umaniste și istorice ale politicii partidului.

Nc-am deprins, în ultima vreme, să închidem valorile autentice ale creației noastre dramatice și teatrale în acolada dramei și teatrului de idei, de dezbateră. Dar ideea, dezbateră, străine de pulsul istoriei concrete, al faptelor — exponențiale — de viață, sint străine și de eficiență. Scriitorii și, în genere, artiștii de teatru nu nutresc o ambiție mai fierbinte decât a sluji viața și conștiința spectatorilor, proiectind în fața lor chipul și virtuțile omului nou, către formarea căruia cheamă stăruitor partidul. A descoperi, în propriul lor chip și în propria lor viață, fermentul acestui om nou este, desigur, în acest ceas de sărbătorească aniversare a lui 23 August, cuvîntul, adine pătruns de răspunderi și de nădejdi în bune rezultate, al deciziei lor creatoare.

„T”